

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA W BEŁCHATOWIE

Rok szkolny 2023/2024

I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Wychowanie i profilaktyka

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Przez profilaktykę należy rozumieć jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie. Dużą część zadań wychowawczych można wykonać realizując zadania profilaktyczne promujące zdrowy styl życia, zapobiegające niedostosowaniom i dysfunkcjom w środowisku uczniowskim.

Chociaż wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania, to oba te procesy są ze sobą ściśle powiązane.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Bełchatowie jest w sposób jednolity i spójny zintegrowana z nauczaniem i realizowana przez nauczycieli podczas zajęć teoretycznych, na lekcjach przedmiotu głównego czy zajęciach zespołowych.

Adresatami programu wychowawczego szkoły są:

- uczniowie szkoły,
- nauczyciele i wszyscy pracownicy szkoły,
- rodzice i prawni opiekunowie uczniów.

Szczegółowe cele oraz zadania wychowawczo- profilaktyczne zostały opisane w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym, przez powołany zespół ds. opracowania wychowawczo - profilaktycznego szkoły. Działania zawarte w Programie są odpowiedzią na potrzeby uczniów szkoły i wynikają z przeprowadzonej diagnozy zasobów i potrzeb, specyfiki szkoły muzycznej, obowiązujących w roku szkolnym 2021/2022 priorytetów Centrum Edukacji Artystycznej oraz treści wychowawczo-profilaktycznych zawartych w podstawach programowych kształcenia ogólnego i artystycznego.

2. Podstawy prawne tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego:

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526);

2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. poz. 483 ze zm.);

3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. 2021 r. poz. 1915 ze zm.);

4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz.1082);

5. Ustawa z dnia z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2021 r. poz.1762 ze zm.);

6. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Bełchatowie

3. Misja i wizja szkoły

Misja szkoły:

- kształtowanie wrażliwości muzycznej uczniów opartej na przyjaznej atmosferze, wzajemnej tolerancji i poszanowaniu,
- odkrywanie i rozwijanie uzdolnień muzycznych dzieci i młodzieży,
- uwrażliwianie na estetykę i piękno poprzez kontakt z muzyką,
- pobudzanie kreatywności poprzez dobór atrakcyjnych narzędzi dydaktycznych (gazetka szkolna, edukacyjne audycje, konkursy) oraz organizację różnorodnych form wspólnego muzykowania,
- wspieranie rodziców w procesie wychowawczym
- wpływ na kształtowanie poziomu życia kulturalnego miasta i regionu,

Wizja szkoły:

- wszechstronny rozwój osobowości ze szczególnym naciskiem na edukację artystyczną.
- utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia artystycznego.
- kształtowanie wrażliwości twórczej i estetycznej.
- pomoc uczniom w wyborze dalszej drogi kształcenia.
- kształtowanie systematyczności i profesjonalizmu oraz odpowiedzialności za własny rozwój,
- pogłębianie współpracy z rodzicami, w celu skutecznej pomocy uczniom w przezwyciężaniu trudności szkolnych.
- realizacja różnych projektów muzycznych przy współpracy z Urzędem Miasta, jednostkami samorządowymi oraz innymi instytucjami.
- kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły przy współpracy z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

4. Sylwetka absolwenta:

- jest wrażliwy, tolerancyjny, odpowiedzialny i życzliwy,

- szanuje dziedzictwo kulturowe,
- przestrzega zasad kultury i etyki, prawa autorskiego oraz innych przepisów prawa związanych z ochroną dóbr kultury,
- aktywny w działaniach na rzecz szkoły i środowiska,
- realizuje indywidualnie i zespołowo zadania oraz projekty artystyczne w zakresie swojej specjalności,
- potrafi współdziałać w zespole,
- planuje swój rozwój artystyczny i zawodowy,
- ma motywację do ciągłego kształcenia się i pracy nad sobą, kreatywnie realizuje zadania, wykazując się wrażliwością artystyczną,
- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- potrafi zastosować w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności,
- jest przygotowany do kontynuowania edukacji muzycznej w szkole II stopnia,

II. DIAGNOZA POTRZEB

Podstawą do sformułowania celów oraz zaplanowania działań wychowawczo-profilaktycznych były:

- wnioski z analizy dokumentacji przebiegu nauczania, przeprowadzonej przez dyrektora szkoły;
- obserwacji dyrektora i nauczycieli;
- analiza najczęściej występujących problemów i trudności wychowawczych;
- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych przez nauczycieli;
- ankiety przeprowadzone wśród nauczycieli i uczniów;
- konsultacje z rodzicami.

Głównym celem przeprowadzonych ankiet, obserwacji i analizy sytuacji wychowawczej w szkole było zebranie informacji od nauczycieli, rodziców i uczniów na temat zasobów szkoły oraz potrzeb w zakresie dostosowania planowanych działań wychowawczo-profilaktycznych do występujących problemów i zagrożeń w roku szkolnym 2022/2023.

Analizując zebrane informacje wyodrębniono zasoby szkoły:

- uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Bełchatowie otrzymują bardzo dobre przygotowanie muzyczne,
- szkoła kształtuje u uczniów obowiązkowość, systematyczność i odpowiedzialność za własną naukę,
- zdaniem uczniów, rodziców i nauczycieli w naszej szkole występuje wysoki poziom bezpieczeństwa i mniejsza ilość ryzykownych zachowań,
- mocną stroną naszej szkoły jest przyjazna atmosfera, a indywidualny kontakt z uczniami wpływa na dobre relacje między nauczycielami, uczniami i rodzicami.

Analiza zebranych materiałów dostarczyła również informacji na temat problemów i zagrożeń:

- część uczniów nie wierzy w swoje możliwości, posiada niską samoocenę.
- uczniowie szkół muzycznych, w tym naszej szkoły w większym stopniu podatni są na stres wynikający z częstych występów np. koncertów, przesłuchań i egzaminów. Ważnym zadaniem szkoły jest zatem nauka radzenia sobie ze stresem i tremą egzaminacyjną oraz innymi emocjami, szukanie sposobów i aprobowanych form rozładowywania napięć i przykrych stanów emocjonalnych.
- część uczniów nie radzi sobie z dużą ilością obowiązków szkolnych co wymaga od nich dobrej organizacji i efektywnego wykorzystania czasu pracy oraz znajomości technik skutecznego uczenia się.
- czasami widoczny jest u uczniów brak realnej oceny swoich możliwości i wkładu pracy.
- można również zauważyć brak dbałości o dobre imię szkoły, lekceważenie tradycji szkolnych oraz niszczenie mienia szkoły.

Na podstawie zebranych informacji zaplanowano działania do realizacji w roku szkolnym 2023/2024 ujęte w harmonogramie działań wychowawczo - profilaktycznych.

III. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel główny:

Pełny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości:

- intelektualnej;
- emocjonalnej;
- fizycznej, zdrowotnej;
- społecznej;
- moralnej, duchowej;

Cele szczegółowe:

1) Rozwój intelektualny:

- rozbudzanie i rozwijanie uzdolnień oraz zainteresowań;
- rozwijanie uzdolnień muzycznych i umiejętności technicznych i interpretacyjnych;
- zapoznanie ucznia z wiedzą o muzyce;
- kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji;
- kształcenie umiejętności organizowania własnej nauki i pracy poprzez systematyczność, staranność oraz świadome działania;
- pomoc w efektywnym uczeniu się;
- uczenie wytrwałości, skuteczności i konsekwencji w realizacji założeń;
- motywowanie uczniów do pracy;

- pomoc uczniom w rozpoznaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości i potrzeb rozwojowych;
- praca z uczniami ze specyficznymi problemami w nauce;
- praca z uczniem zdolnym.

2) Rozwój emocjonalny:

- wzmacnianie dobrych relacji między uczniami;
- umożliwianie swobodnego wyrażania emocji i uczuć przez uczniów;
- uczenie nawyków dobrego zachowania i zasad kultury osobistej;
- uczenie umiejętności komunikowania się z innymi osobami;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem podczas występów publicznych.
- kształtowanie wrażliwości estetycznej, wyobraźni muzycznej, ekspresji twórczej;
- przekazanie wiedzy uczniom na temat przyczyn, skutków i mechanizmów agresji, przemocy i cyberprzemocy;
- kształtowanie postawy sprzeciwu wobec agresji i przemocy;

3) Rozwój fizyczny, zdrowotny

- utrzymanie kondycji instrumentalnej oraz przeciwdziałanie przeciążeniom;
- wdrożenie do zachowań prozdrowotnych a w szczególności utrwalenie nawyków dbania o zdrowie;
- kształcenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń dla zdrowia w tym zagrożeń wynikających z sięgania po środki psychoaktywne, wyrabianie postawy asertywnej;
- podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły;
- uwrażliwienie nauczycieli, rodziców i uczniów na zagrożenia występujące w środowisku szkolnym i pozaszkolnym;
- wyposażenie uczniów w umiejętność zwracania się o pomoc w przypadkach zagrożenia;

4) Rozwój moralny, duchowy:

- kształtowanie zdolności wartościowania, wprowadzenie uczniów w świat wartości moralnych, pomoc w określeniu własnego systemu wartości i wprowadzaniu go w życie;
- kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań;
- budowanie relacji opartych na zaufaniu;
- kształcenie postawy twórczej;
- uczenie myślenia refleksyjnego;
- pomoc uczniom w poznawaniu samego siebie odkrywaniu własnej indywidualności;

5) Rozwój społeczny:

- rozwijanie i umacnianie tradycji szkolnych i lokalnych;
- umacnianie współpracy z instytucjami na terenie miasta;

- rozwijanie współpracy z rodzicami;
- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym;
- propagowanie samorządności wśród uczniów;
- kształtowanie u uczniów świadomości obywatelskiej i patriotycznej;
- wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania się, wyrabianie odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność;
- kształtowanie umiejętności pracy w grupie, umiejętności komunikacyjnych oraz rozwijanie umiejętności muzykowania zespołowego;
- kształtowanie postawy życzliwości, szacunku, poszanowania godności drugiego człowieka, niezależnie od rasy ,narodowości, przekonań religijnych itp.
- wyrabianie postawy szacunku, życzliwości dla osób słabszych, starszych, niepełnosprawnych;

IV. HARMONOGRAM ZADAŃ I FORM ICH REALIZACJI

Zadania wychowawcze			
Zadania ogólne	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju intelektualnym	• indywidualizacja zajęć; • organizowanie warsztatów muzycznych, konkursów wiedzy, zachęcanie ucznia do uczestnictwa w nich; • organizowanie zajęć z zastosowaniem metod aktywizujących; • publikowanie w gablocie szkoły materiałów propagujących zdrowy styl życia;	• cały rok	• wszyscy nauczyciele • samorząd uczniowski
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju emocjonalnym	• właściwa organizacja zajęć edukacyjnych; • organizowanie wycieczek, koncertów i innych imprez szkolnych (Koncerty szkolne, Koncerty organizowane przy współpracy z instytucjami samorządowymi, konkursy, zabawy okolicznościowe np. Andrzejki, Bal karnawałowy); • zajęcia integrujące klasę/grupę;	• cały rok	• dyrektor • wszyscy nauczyciele

	• rozmowy indywidualne z uczniami; rozmowy i zajęcia terapeutyczne. • Wspieranie uczniów występujących na scenie; • Psychofizyczne przygotowanie uczniów do występów publicznych.		
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju fizycznym	• stosowanie ćwiczeń oddechowych podczas zajęć; • realizacja programów rozwijających umiejętności interpersonalne i komunikacyjne • współpraca z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi; • organizowanie warsztatów dotyczących radzenia sobie ze stresem; • wystawa prac plastycznych promujących zdrowy styl życia.	• cały rok	• wszyscy nauczyciele • samorząd uczniowski
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju społeczno - patriotycznym	• uwzględnienie w repertuarze utworów kompozytorów polskich o charakterze patriotycznym; • udział w koncertach szkolnych i pozaszkolnych dla środowiska lokalnego; • organizowanie koncertów dla rodziców; • udział w audycjach muzycznych organizowanych dla Przedszkoli Samorządowych i Szkół Podstawowych na terenie miasta; • zachęcanie rodziców do systematycznych kontaktów z nauczycielem instrumentu celem obserwacji postępów dziecka oraz wspierania go podczas edukacji muzycznej.	• cały rok	• wszyscy nauczyciele • samorząd uczniowski
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju duchowym	• organizowanie wyjazdów na koncerty do filharmonii, teatru, na wystawy itp.; • słuchanie oraz odtwarzanie dzieł muzycznych;	• cały rok	• wszyscy nauczyciele

	uczestnictwo w warsztatach (pogłębianie wiedzy z zakresu teorii muzyki i opanowanie gry na instrumencie).		
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju moralnym	- pogadanki na temat zasad i norm dobrego wychowania; - przygotowanie do występu publicznego z uwzględnieniem pokonywania tremy z tym związanej; - tworzenie zasad zachowania i pracy na lekcji; - organizowanie koncertów dla różnych grup słuchaczy; - dbanie o dobre relacje nauczyciel – uczeń; - stwarzanie sytuacji umożliwiających dokonywanie samooceny; .	cały rok	wszyscy nauczyciele
Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych	- praca nad umiejętnym słuchaniem ucznia; - reagowanie na jego komunikaty - zarówno werbalne jak i niewerbalne; - empatyczne podejście do ucznia uwzględniające wielopoziomą chęć poznania ucznia; - umiejętność rozpoznawania jego potrzeb poznawczych;	cały rok	Wszyscy nauczyciele
Zadania profilaktyczne			
Zadania ogólne	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami	- współpraca z rodzicami; - wdrażanie zasad komunikacji; - promowanie odpowiedniego zachowania na koncertach; - współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym;	cały rok	- dyrektor - wszyscy nauczyciele

	• organizacja szkolnych zabaw.		
Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych	• publikowanie na szkolnej tablicy materiałów w celu przekazania informacji o szkodliwości substancji psychoaktywnych i środków uzależniających; • szkolne programy związane z promocją zdrowia (pogadanki, konkursy, wystawy); • kontrolowanie na bieżąco poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole przez stosowanie ankiet i obserwację zachowań, • poradnictwo; • konsultacje.	• cały rok	• wszyscy nauczyciele • samorząd uczniowski
Pogłębianie wiedzy rodziców i rozwijanie umiejętności w zakresie profilaktyki i wychowania	• informowanie o ofercie szkoleniowej i warsztatowej różnych placówek; • rozmowy indywidualne, konsultacje, porady; • uczestnictwo rodziców w przygotowaniu imprez szkolnych (zabawy, konkursy, koncerty, popisy); • angażowanie rodziców do współpracy z radą rodziców.	• cały rok	• wszyscy nauczyciele • rada rodziców • samorząd uczniowski
Pogłębianie wiedzy nauczycieli i rozwijanie umiejętności w zakresie profilaktyki i wychowania	• rozpoznanie potrzeb wśród nauczycieli dotyczących zainteresowania tematem profilaktyki; • podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w zakresie profilaktyki; • informowanie wychowawców i nauczycieli o możliwościach współpracy z instytucjami zajmującymi się profilaktyką; • przedstawienie oferty pozaszkolnych placówek i instytucji udzielających pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz wsparcia w sytuacjach	• cały rok	• wszyscy nauczyciele

	problemowych dotyczących uczniów; • organizowanie tematycznych szkoleń rady pedagogicznej; • warsztaty, seminaria, wywiady.		
Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin	• obserwacja i wywiad z uczniami oraz rodzicami; • monitoring szkolny; • powołanie przez dyrektora szkoły zespołu ds. programu wychowawczo-profilaktycznego i opracowanie harmonogramu działania na podstawie aktualnych wyników diagnozy szkolnej;	• cały rok	• dyrektor • wszyscy nauczyciele

2. Struktura oddziaływań wychowawczych:

Dyrektor szkoły:

- Wytycza, koordynuje i nadzoruje zadania ujęte w ramach programu wychowawczo - profilaktycznego.
- Dbą o poziom dydaktyczno-wychowawczy i opiekuńczy szkoły, zapewnia odpowiednie warunki organizacyjne.
- Organizuje nauczanie i wspiera uczniów przybyłych z zagranicy.
- Wspiera pracowników w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych.
- Umożliwia nauczycielom, rodzicom i uczniom realny wpływ na jakość pracy wychowawczej.
- Zapewnia uczniom harmonijny rozwój we wszystkich sferach życia i nauki.
- Organizuje uczniom, rodzicom i nauczycielom wsparcie psychologiczno-pedagogiczne.
- Działa na rzecz edukacji prozdrowotnej, patriotycznej i ekologicznej.
- Kształtuje postawy prospołeczne i etyczne.
- Zapewnia narzędzia i zasoby cyfrowe do bezpiecznego i efektywnego kształcenia na odległość.
- Buduje w szkole klimat współpracy i zaufania.
- Dbą o zapewnienie bezpiecznych, higienicznych warunków nauki i pracy, ochrony danych osobowych.

Nauczyciel:

- Realizuje treści wychowawcze wynikające z podstaw programowych prowadzonych zajęć i Pro-gramu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- Realizuje podstawę programową.
- Kształci i wychowuje w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji RP, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.

- Współdziała z rodzicami, nauczycielami i wyspecjalizowanymi instytucjami w sprawach wychowania, nauczania i profilaktyki.
- Wspiera uczniów w rozwoju psychofizycznym, zdolnościach i zainteresowaniach, kieruje się ich dobrem, szanuje godność osobistą.
- Wspiera w adaptacji uczniów przybyłych z zagranicy.
- Promuje postawę nastawioną na pozytywny efekt pracy, indywidualizm i pracę zespołową.
- Bezstronnie i obiektywnie ocenia, dba o bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć organizowanych przez szkołę.
- Udziela pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, zapewnia pomoc specjalistyczną i materialną.
- Kształtuje postawy moralne i obywatelskie, zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.
- Organizuje i współorganizuje imprezy i uroczystości szkolne, współpracuje ze środowiskiem lokalnym.
- Bezpiecznie i efektywnie korzysta z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
- Doskonali swoje umiejętności i podnosi poziom wiedzy merytorycznej.
- Dbą o wizerunek szkoły, promuje jej osiągnięcia w środowisku.

Rodzice i opiekunowie prawni:

- współdziałają ze szkołą, w szczególności za pośrednictwem Rady Rodziców,
- są członkami społeczności szkolnej biorącymi udział w wychowawczych zadaniach szkoły,
- współtworzą program wychowawczy,
- zgodnie z prawdą i rzetelnie informują nauczycieli o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach,
- biorą udział w wycieczkach szkolnych i imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę zarówno na terenie szkoły jak i całego środowiska lokalnego,
- uzyskują w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole,
- aktywnie uczestniczą w rozwiązywaniu problemów szkolnych,
- wpajają poszanowanie mienia publicznego, otaczającej przyrody i dóbr kultury.